

รายงานการวิจัยในชั้นเรียน

ชื่อเรื่อง ผลการใช้ภาพสัญลักษณ์ในระบบการสื่อความหมายทดแทนที่มีต่อความสามารถในการแสดงความต้องการของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ห้องเรียน ๒/๒ ในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๕๗

ชื่อผู้วิจัย ชื่อ-สกุล นางสาวสุภาวดี อุดมศักดิ์ศรี ตำแหน่ง ครูผู้ช่วย

ความเป็นมา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ เรื่องสิทธิและหน้าที่ทางการศึกษา ระบุ ว่า “การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพ หรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเอง ได้หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิและโอกาสได้รับการศึกษา ขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ” และระบุเกี่ยวกับแนวทางการจัดการศึกษาไว้ว่า “การจัดการศึกษาต้องยึด หลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ๒๕๔๕) ดังนั้นครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษจะต้องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความต้องการที่จำเป็นของเด็กพิเศษแต่ละประเภท ความสนใจและความถนัดของผู้เรียนและส่งเสริมให้ ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่ และพัฒนาความสามารถตามศักยภาพของแต่ละบุคคลให้ผู้เรียนได้รับ การพัฒนาทั้งด้านร่างกาย ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์และด้านสังคมเป็นสำคัญ

จากการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำเป็นต้องใช้เทคนิคต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพอย่างเต็มความสามารถ เนื่องจากเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีปัญหาทางการพูดและสื่อความหมาย ทำให้เด็กในกลุ่มนี้ไม่สามารถสื่อสารแสดงความต้องการหรือปฏิเสธในสิ่งที่ไม่ต้องการกับผู้อื่นได้ ซึ่งทำให้เป็นปัญหาและอุปสรรคในการเรียนการสอนในชั้นเรียน ซึ่งในชั้นเรียนของผู้วิจัยมีนักเรียนที่มีปัญหาดังกล่าว จำนวน ๑ คน ที่ไม่สามารถสื่อสารเพื่อบอกความต้องการหรือปฏิเสธในสิ่งที่ตนเองไม่ต้องการได้

จากสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยสนใจใช้ภาพสัญลักษณ์ในระบบการสื่อความหมายทดแทน เพื่อแก้ปัญหาการสื่อสารของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าน่าจะเป็นวิธีที่จะเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อความหมายกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาผลความสามารถในการเรียนรู้ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาโดยใช้ภาพสัญลักษณ์ในระบบการสื่อความหมายทดแทน